

Mál nr. 180/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Verslun/þjónusta.

Gögn.

1. Málskot móttakið 22. maí 2024 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 13. júní 2024.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 9. nóvember 2022, hafi M verið þátttakandi í skipulögðum cross fit tíma hjá X. Hafi hún verið að gera „tær í slá“ á upphíffingarstöng er hún missti takið á stönginni og lenti illa á róðravél sem var staðsett aftan við stöngina. Hafi M orðið fyrir líkamstjóni við slysið og krafist bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V vegna þess. V hafi hins vegar, með bréfi dags. 9. apríl 2024, hafnað bótaskyldu með vísan til þess að slysið yrði ekki rakið til vanrækslu X heldur óhappatilviks eða eigin aðgæsluleysis M. Í málskoti er rakið að M telji aðstæður hjá X hafa verið hættulegar þeim sem þangað komu og að X hafi vanrækt athafnaskyldur sínar til þess að tryggja öryggi þeirra sem sóttu þar þjónustu. Er vísað til reglugerðar nr. 941/2002 um hollustuhætti þar sem fram komi, í 1.mgr. 54. gr., að rekstri heilsuræktarstöðva skuli þannig háttað að heilsa og öryggi iðkenda séu sem best tryggð. Tæki og búnaður skuli vera samkvæmt viðurkenndum öryggiskröfum. Þar sem róðravélin hafi verið staðsett við stöngina hafi heilsa og öryggi M ekki verið tryggð, enda sé ekki óalgengt að iðkendur missi takið á slíkri stöng og því mikilvægt að engin tæki sem þeir geti fallið á séu fyrir neðan stöngina. Í 14. gr. reglugerðarinnar komi þá m.a. fram að húsnæði skuli vera þannig viðhaldið og umgengið að heilsutjón eða óþægindi hljótist ekki af. Í þessu tilviki hafi aðstæður verið hættulegar þar sem X hafi vanrækt fyrrgreindar athafnaskyldur. Er þá vísað til þess að auknar kröfur séu lagðar á eigendur og umráðamenn fasteigna þar sem neytendur venji komur sínar og er vísað til dómafordæma því til stuðnings.

Þá eru gerðar ýmsar athugasemdir við rök V fyrir höfnun bótaskyldu. V hafi þannig vísað til þess að iðkendur sjálfir sjái um að ná í þann búnað sem þurfi fyrir æfingar. Jafnvel þó það hafi tíðkast að þátttakendur sæktu sér nauðsynlegan einstaklingsbúnað, s.s. lóð og dýnur, hafi stærri æfingartæki verið sett upp af þjálfurum eða iðkendum. Á slysdegi hafi verið búið að setja róðravélar upp áður en M mætti á æfingu. Þá hafi margir iðkenda ekki fengið neina grunnþjálfun, auk þess sem á grunnnámskeiði hafi ekki verið farið yfir almenn öryggismál. Þeir hafi að mati M almennt ekki verið almennt meðvitaðir um þá kröfu að búnaður skyldi ekki staðsettur undir eða nálægt upphíffingarsvæðum.

Í bréfi V kemur fram að samkvæmt X sjái iðkendur á hópæfingum sjálfir um að ná sér í þann búnað sem þurfi til að framkvæma æfingu dagsins. Tækin séu ekki staðsett varanlega í sal heldur náí þátttakendur í þau tæki og búnað sem þurfi hverju sinni. Róðravélar séu þá mjög meðfærilegar og sé þeim lyft og ýtt á hjólum mjög auðveldlega á milli staða. Samkvæmt X hafi þá allir þátttakendur tekið grunnnámskeið í cross fit, enda hafi aðeins mátt sækja prufutíma án slíks námskeiðs og það verið forsenda áframhaldandi iðkunar. Þar hafi þátttakendur lært hvernig bera eigi sig að við æfingar og séu því meðvitaðir um að enginn búnaður megi vera undir eða nálægt svæðum sem hangið sé á. Megi einnig fullyrða að almenn skynsemi leiði til þess að almennt megi gera þær kröfur til fólks að það átti sig á því að ekki sé skynsamlegt að framkvæma æfingar hangandi í slá ef tæki á við róðravél eru staðsett nálægt. M hafi þá sótt slíkt grunnnámskeið og haft nokkra reynslu af cross fit iðkun. V vísar þá til almennra sönnunarreglna skaðabótaréttar. Á M hvíli sönnunarbyrðin um hvaða atvik séu að baki kröfu hennar og að orsakatengsl séu milli tjóns hennar og þeirra atvika. Þá hvíli sönnunarbyrðin um ætlaða sök og ólögmdæta háttsemi X á M og hafi slík sönnun ekki tekist. Ekkert í gögnum málsins leiði þannig líkum að því að nokkuð hafi verið athugavert við aðbúnað í salnum og hafi hann verið venjubundinn og í fullu samræmi við það sem almennt tíðkist í sambærilegum sölum. V hafi þá fullyrt að M hafi sjálf stillt upp róðravélinni og engin gögn hafi verið lögð fram til stuðnings hinu gagnstæða.

M hafi þá ekkert upplýst um aðdraganda slyssins, s.s. varðandi það hvort hún hafi notað róðravélina áður en hún hóf upphíftingar en róðravélar hreyfist almennt úr stað við notkun. Jafnvel þó starfsmenn X hefðu staðsett vélina með umræddum hætti hefði M þá átt að gera sér grein fyrir hættunni sem var til staðar. Er það því afstaða V að slysið verði rakið til óhappatilviks eða athafna og aðgæsluleysis M sjálfra.

Álit.

Sönnunarbyrði þess að tjón M verði rakið til athafna eða athafnaleysis X, starfsfólks þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X beri ábyrgð á hvílir samkvæmt almennum sönnunarreglum skaðabótaréttar á M og er slík sönnun forsenda þess að bótaskylda úr ábyrgðartryggingu X sé fyrir hendi.

Samtímagögn um slys M eru af skörum skammti og greinir aðila í verulegum atriðum á um aðdraganda þess. Fyrir liggur að M hélt í upphíftingarslá og var að setja tærnar að slánni er hún missti takið og féll aftur fyrir sig og á róðravélina sem var staðsett aftan við slána. Því hefur ekki verið mótmælt að umrædd róðravél sé á hjólum og færanleg og verður því ekki litið svo á um varanlegan aðbúnað í salnum hafi verið að ræða, þ.e. að vélin hafi varanlega verið staðsett með þeim hætti að fæli í sér hættu fyrir iðkendur. Gegn neitun X er þá ekki sýnt fram á að starfsfólk þess hafi komið vélinni fyrir með þessum hætti, en að öðru leyti liggur lítið fyrir um aðkomu og umsjón þjálfara með umræddri æfingu og hvernig þeim málum hafi almennt verið háttað.

Með hliðsjón af framangreindu og gögnum málsins verður því að telja að M hafi ekki tekist að axla þá sönnunarbyrði sem á henni hvílir og er það mat nefndarinnar að ekki sé sýnt fram á að slys hennar verði rakið til atriða sem X verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna. Er þá óþarft að fjalla frekar um það hvort M sjálf kunni að hafa sýnt af sér aðgæsluleysi í aðdraganda slyssins.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 29. október 2024.
rafræn undirskrift

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir